

Seminariedag om att bygga och bo för äldres gemenskap på Tjörn

FÖRELÄSARE:

Tinna Harling, Egnahemsfabriken, IGB & BO
Kerstin Kärnekull, Kollektivhus NU, IGB
Peter Eklund, Hela Sverige ska leva, IGB
John Helmfridsson, Andreastorpet/Edits äng
Lena Falkheden, Andreastorpet/Edits äng
Paula Oksanen, Hogslätts vänboende
Charlotte Brännström, Orust kommun
Erik Berg, Egnahemsfabriken

PROGRAM BILLSTRÖMSKA

11 juni 2025

- Välkomna!
- Tinna Harling, arkitekt processledare Egnahemsfabriken, samordnare konferensen Idéburet socialt byggande, 15 min
- Kerstin Kärnekull, arkitekt och ledamot Kollektivhus NU, 25 min
- Frågor 5 min
- KAFFE 9:50-10:10
- Peter Eklund, styrelseledamot Hela Sverige ska leva och föreningen för byggemenskaper, 25 min
- John Helmfridsson och Lena Falkheden, Andreastorpet/Edits äng, 20 min
- Paula Oksanen, Hogslätts vänboende, 20 min
- Charlotte Brännström, Planarkitekt från Orust/projektet Egnahem för alla i Husebybergen, 20 min
- Carlos Andersson, Jemett- kort info om trygghetsboende i Höviksnäs, 5 min
- Frågor 5 min
- Presentation Billströmska, Omställning Tjörn och HSSL + framåtblick 10 min

Rundvandring och föreläsning på Egnahemsfabriken på eftermiddagen av Erik Berg, arkitekt och projektledare Egnahemsfabriken

PRESENTATION BILLSTRÖMSKA
11 juni 2025

ATT BYGGA TILLSAMMANS-
Egnahem och idéburet byggande som en
del av framtidens bostadsförsörjning- samt för
att bygga och bo för äldre!

Tinna Harling; arkitekt, jobbade på Tjörns kommun som planarkitekt och processledare 2006- 2018 och har sedan 2009 arbetat fram ett sätt att använda cultural planning metoden med mina kollegor. Metod för samverkan!

Jobbar idag i eget företag; Röd Arkitektur, och som ordförande för kooperativet Egnahemsfabriken på Tjörn- där vi bygger bostäder för och med nyanlända, unga och äldre med samverkan som grundbult- startade genom en cultural planning process!

Höll i det som kallades AP2 "Kommunernas processer" i forskningsprojektet DiverCity.

Samordnare konferensen "Idéburet och socialt byggande" 2019, 2021, 2023 & 2025

Det började som en vision om
fler vägar till hem för fler

Startade 2018 med stöd från Vinnova för att arbeta med bostadssituationen för nyanlända, unga och äldre på Tjörn.

Därefter tillkom målgruppen omställare.

En väg till egen
bostad genom eget
arbete måste finnas
som ett alternativ till
att köa eller köpa.

Egnahemsfabriken
kopplar an till den
historiska
Egnahemsrörelsen,
där människor gick
samman för att
bygga sina hem och
kvarter. Amatörer
byggde tillsammans
med professionella
och kommunen gick
in med mark.

Baserat på tron på
att samhälls-
utmaningar bäst
löses tillsammans!

Idag sysselsätter
Egnahemsfabriken 15
anställda, genom
bygguppdrag, kultur-och
forskningsprojekt.

Bopriset

till minne av Josef Frank

SHORTLISTED

STIFTELSEN
BYGGEKOLOGI

ÅRETS STIPENDIAT 2020

Carl Abraham Bergmans
Landsbygdsutvecklingspris
går 2023 till
Egnahemsfabriken Tjörn

och tilldelas härmed priset som
Årets landsbygdsutvecklare 2023.

Egnahemsfabrikens

övergripande syfte och mål:

- Främja en positiv plats- och samhällsutveckling där varje individ känner sig behövd.
- Skapa fler vägar till hem för fler, framförallt för unga, nyanlända och äldre.
- Driva på lokal omställning till ett socialt- och ekologiskt hållbart samhälle.

Utbildningar på Egnahemsfabriken

EGNAHEMSFABRIKEN

Grundkurs för självbyggare 1

5 x 1 kvm

“Vi bygger tillsammans” terminskurs med
Billströmska folkshögskolan

Husbyggnation- från stora till
små^K hus!

Hus och hem som
blivit till genom
åren...

BYGGBRIGAD HOS ANNA OCH JOAKIM 27-29 JUNI

Vi hjälper våra medlemmar Anna och Joakim att bygga sitt nya hus.
Vi äter gott från permakultur-trädgården. Det spelas musik. Kom!
Alla är välkomna. Föranmälan krävs.

TILLSAMMANSBYGGANDE MED **DEN SOCIALA HUSFABRIKEN PÅ TJÖRN**

DAGENS NYHETER.

Nyheter Sverige Världen Ekonomi Kultur Sport Klimatet Ledare DN Debatt

Ekonomi

Susanne byggde sitt hus själv – till halva kostnaden

Uppdaterad 2022-11-28 Publicerad 2022-11-27

Susanne Hasselberg byggde sitt eget hus på Egnahemsfabriken.
Foto: Tomas Ohlsson

Ett eget hus till halva priset? Det blev verklighet för Susanne Hasselberg.

Små hus med återbruk,
självbyggeri och
gemensamhetshus –
Projektet Egnahem för alla

**Stort intresse att bygga små
hus på Egnahemsfabriken-
på hjul eller flyttbara.
Men - svårt att hitta tomt!
Och mest enskilda projekt...**

Dröm om ett Egnahemsområde:

- Planläggs och byggs ut samlat
- Små tomter (200-300 kvm)
- Småhus - friliggande eller sammanbyggda (60 - 80 kvm / bostad), en och tvåfamiljshus.
- Tomträtt - kommunen behåller markägandet
- Husbyggare ska ingå i en Egnahemsförening och göra huvuddelen av jobbet på sina hus själva (med professionellt stöd genom Egnahemsföreningen)
- Husmodeller anpassade för småtomter.
- Smala vägar och täta gaturum.

EGNAHEM I HUSEBYBERGEN, ELLÖS

Egnahemsfabriken, projektleder 2021-2023 (Vinnovamedel)

Ihop med Orust kommun: Planering av ett egnahemsområde med tomträtter, där Egnahemsfabriken, kommunen och civilsamhället samverkar. Skapa en Egnahemsförening!

Andra parter: Föreningen för byggemenskaper, Ekobanken, Mikrofonden, Gothenburg Research Institute

EGNAHEM FÖR ALLA EN DEL AV NÅGOT STÖRRE

På väg mot ett nytt egnahemsbyggande
i Husebybergen på Orust

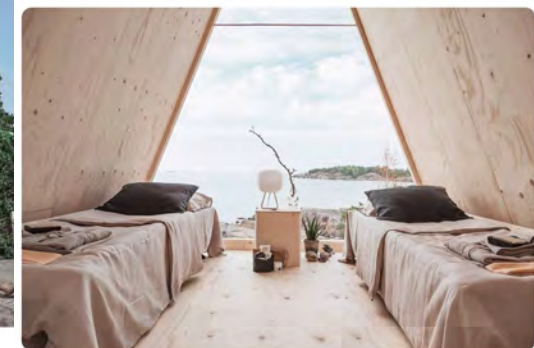

Jenny Stenberg, Tinna Harling, Erik Berg & Anna Berglund

Rapport ligger på www.egnahemsfabriken.se

The no-flush movement: the unexpected

Drömmar + återbruk + självbyggeri= SANT! Och en dröm även för kommuner?

– Att bara mangla ut villor blir väldigt ensidigt. Vi behöver fler pusselbitar. Vi behöver mer av små småhus och småhusområden som har ett sammanhang, med gemensamhetshus och odling. Gärna i kombination med småskaliga bygg-och bogemenskaper, säger Tinna Harling.

Civilsamhället kan vara en kraft i bostadsbyggandet. Det har samhället glömt bort i dag och det är därför Egnahemsfabriken arbetar med att återuppväcka självbyggeriet i organiserad form, enligt Erik Berg.

Tankar om att koppla Egnahemsområden med småskaliga bygg-och bogemenskaper, gemensamhetshus och allmännyttas skapa bostäder för både unga och äldre!

Bilder:

Tidskriften Arkitekten i mars 2024

REPORTAGE Småhus "Att bara mangla ut villor blir väldigt ensidigt"

Egnahemsfabriken på Tjörn som startade 2018 har väckt uppmärksamhet och prisats för sin uppdaterade version av egnahemsbyggande.

– Vi behöver mer av små småhus och småhusområden som har ett sammanhang, med gemensamhetshus och odling, säger Tinna Harling, arkitekt och styrelsens ordförande.

Av Nicklas Nordström
27 mars 11.21

Om Stefan Attefalls uppdrag

Uppdraget är "att verka för ökat småhusbyggande genom en ny egnahemsrörelse".

Enligt regeringen utgör sedan 1990 småhus ungefär 25 procent av de nyproducerade bostäderna. Småhusens andel av bostadsbeståndet minskar, trots att en majoritet av befolkningen i opinionsundersökningar anger att de vill bo i småhus.

Utredaren ska sammanföra relevanta aktörer för att hitta lösningar som gör att fler småhus kommer till stånd. Utredaren ska delta i och arrangera seminarier om småhusbyggande och även delta i den offentliga debatten.

I uppdraget ingår inte att föreslå något nytt ekonomiskt stöd till småhusbyggande, inte heller att lämna förslag på skatteområdet.

Utredningen är den senaste av åtgärder som regeringen presenterat på bostadsområdet.

Nytt uppdrag Stefan Attefall!

Bilder:

Tidskriften Arkitekten i aug 2024

NYHETER Småhus

Stefan Attefall ska få igång en ny egnahemsrörelse

Regeringen vill öka byggandet av småhus genom en ny egnahemsrörelse. Den före detta bostadsministern Stefan Attefall utreder nu vad som krävs för att få igång en sådan.

– Vi vill få fram en modern form av egnahemsrörelse där folk själva är sina egna byggherrar, säger han.

På Enskedefältet i södra Stockholm byggdes över 400 småhus enligt egnahemsmodellen i början av 1930-talet. Bild: Getty Images

Andra former av idéburet & socialt byggande: bo- och byggemenskaper, t ex Gården eller Röda Oasen.

”

En byggemenskap är en grupp människor som i egen regi och utifrån sina egna ambitioner tillsammans planerar, låter bygga och senare använder en byggnad.

”

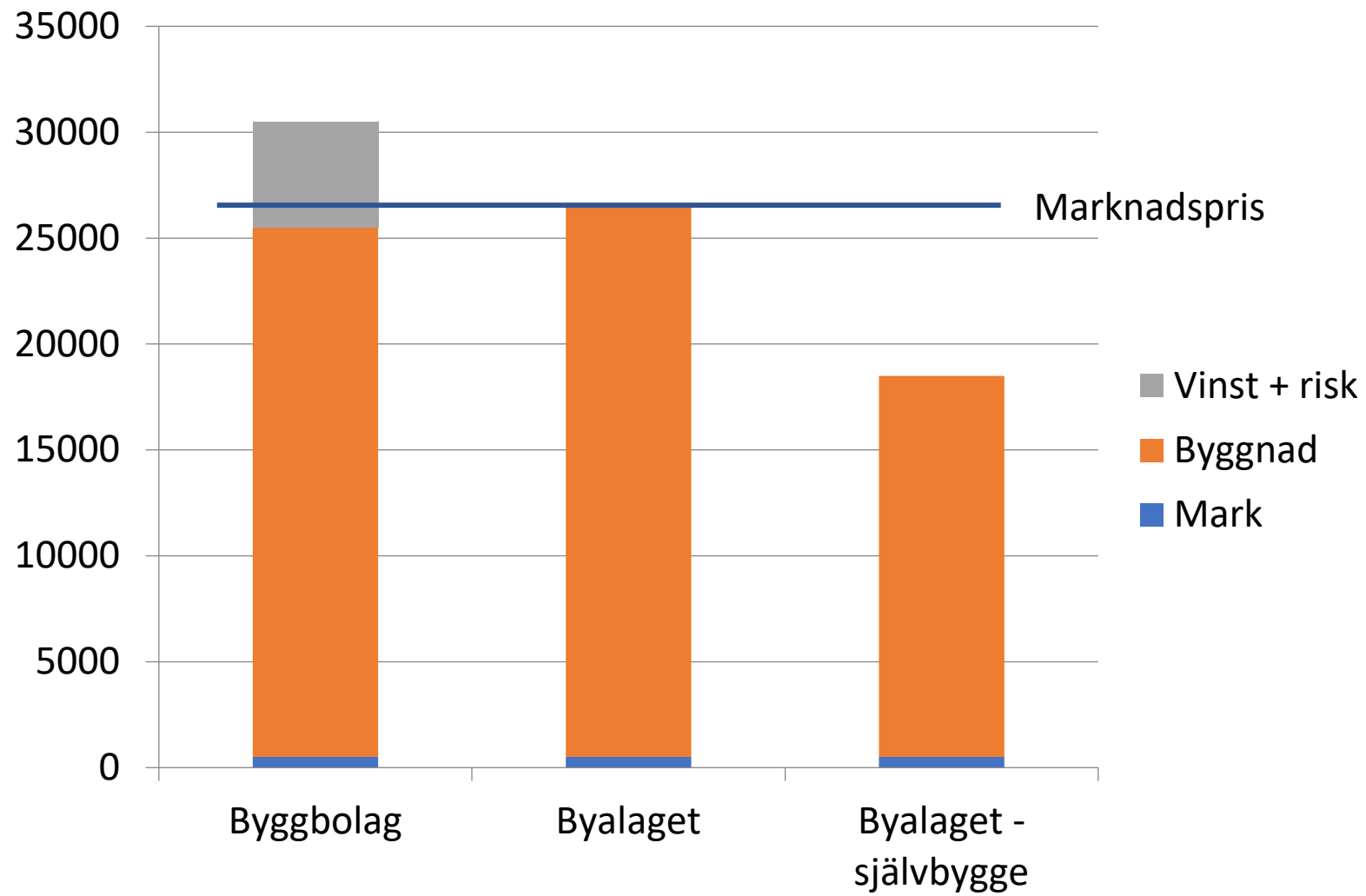
copywrite Katja Jahn/ Byggemenskap Gården, Uppsala

”Vilka fördelar kan självbyggeri, bo- och byggemenskaper föra med sig för en plats och kommun- potentiella mervärden?

Bygga för grupper som annars har svårt att hitta bostäder...

Bygga på platser där det annars inte byggs...

”Vad krävs för att man kunna underlätta för bygg- och bogemenskaper och en ny egnahemsrörelse?”

Ex Hogslätts vänboende, Tanum & Röda Oasen, Malmö

Skapa
markanvisningar på
fast pris, med
kvalitets- och
hållbarhetskrav- som
i Europa!

Ha en organisation som
t ex på Orust eller i
Vingåker, som stöttar
grupperna. Kanske ha en
landsbygdsutvecklare?

Göra
direktanvisningar på
mark!

**Underlätta för
små aktörer +
våga tänka
utanför boxen!!**

Vanligt i Europa!

Vill ni veta mer om
byggemenskaper?

Läs mer på bygga och
boportalen +
konferensen Idéburet och
socialt byggandes
hemsida!

De byggde gemenskap - erfarenheter från tio bygg- och bogemenskaper i Sverige

2019

av Helena Westholm

SAMARBETEN & FORSKNING

Vi arbetar även med flera forskningsprojekt, bla:

- Tiny-houses som verktyg för hållbart byggande & platsutveckling (VGR, 2022)
- God boendemiljö för alla! (Formas, leds av Rise 2023-2026)
- **Bostadsinnovationer underifrån (Vinnova, leds av GU 2021-2026)**
- **Idéburen och gemensam bostadsförsörjning (Formas, leds av GU 2023-2026)**

Läs mer på vår hemsida <https://tjorn.egnahemsfabriken.se/forskning-och-innovation/>

[OM OSS](#)[BYGG MED OSS!](#)[PROJEKT](#)[UTBILDNINGAR](#)[FORSKNING](#)[MEDIA](#)[BLOGG](#)[DELTA](#)[BUTIK](#)[KONTAKT](#)

Organiserat självbyggeri i modernt egendomsområde på Orust
EGNAHEM FÖR ALLA (VINNOVA)

Lokala innovationssystem för idéburen och gemensam bostadsförsörjning
IDÉBUREN OCH GEMENSAM BOSTADSFÖRSÖRJNING (FORMAS)

- Lokala innovationssystem kring hindren för idéburen och gemensam bostadsförsörjning i Sverige: finansiering, associationsformer, upplåtelseformer och inkluderande processer.

Medverkande:

Jaan-Henrik Kain & Jenny Stenberg, GRI-GU

Ingrid Westerfors, Jonas Lagander, Coompanion;

Tinna Harling, Egnahemsfabriken Tjörn

Charlotte Brännström & Klara Holtz Eklånge, Orust kommun

Samt Jesper Bryngelsson mfl Hyresgästföreningen & John Areblad, Kanvassfilm

SVERIGE HAR BRIST PÅ PRISÖVERKOMLIGA BOSTÄDER FÖR HUSHÅLL MED SVAG EKONOMI ELLER SÄRSKILDA BEHOV.

Idéburen och gemensam bostadsförsörjning (IGB), även benämnt **Socialt byggande**, skapar goda och prisöverkomliga bostäder, och bidrar till jämlikhet, livskvalitet, hälsa, service, gemenskap och samhällsengagemang.

Projektets skapar förutsättningar för Socialt byggande i Sverige genom att arbeta med fyra nyckelområden: systemen för finansiering, där Socialt byggande möts av en omogen finansmarknad och oerfarna kommuner; associationsformerna och upplåtelseformerna för Socialt byggande, där gängse svenska former inte matchar; organiseringen och stöd av inkluderande och samskapande processer nödvändiga för att Socialt byggande ska kunna fungera och växa; och att skapa, förstärka och dra nytta av synergier mellan dessa i lokala innovationssystem med långsiktig effekt på lokalsamhällets hållbara utveckling.

Medverkande:

Jaan-Henrik Kain, Jenny Stenberg, GRI-GU; Ingrid Westerfors, Jonas Lagander, Coompanion; Tinna Harling, Egnahemsfabriken Tjörn; Jesper Bryngelsson, Sophia Lövgren, Martin Hofverber, Henrik Nilsson, Hyresgästföreningen; Charlotte Brännström, Klara Holtz Eklånge, Orust kommun; John Areblad, Kanvassfilm.

Läs mer om forskningen här: <https://codesigncities.se/ideburen>

Blogg Nyheter Samhällsdebatt

Studieresor

BYGGEMENSKAPER MED SOCIAL GEMENSKAP I SYDSVERIGE OCH DANMARK

I början av maj gjorde Egnahemsfabriken ett spännande studiebesök i Malmö och Danmark. Här finns...

Tinna Harling
18 maj, 2024

Blogg Samhällsdebatt Skrifter

EN SPANSK FÖREBILD: LA BORDA

Vår nya skrift La Borda - nybyggda bostäder för människor med normal eller liten plånbok...

Jenny Stenberg
15 april, 2024

Idéburen och gemensam bostadsförsörjning

Inom projektet *Idéburen och gemensam bostadsförsörjning* (Formas 2023-2026) har vi även gjort ett antal studiebesök i Sverige, Norden och Holland. I Holland besökta vi bland annat Knarrenhof, en stiftelse för boende för äldre. Vi har även skrivit texter och rapporter. Läs mer på vår hemsida samt på:

<https://www.codesign.nu/ideabasedhousing/netherlandsbelgium/>

<https://tjorn.egnahemsfabriken.se/biblioteket/>

<https://tjorn.egnahemsfabriken.se/vagarna-hem/>

Konferensen "Idéburet och socialt byggande" 2019, 2021, 2023, 2025

En nationell konferens som samordnas av Egnahemsfabriken med
Västra Götalandsregionen som bas

Nästa konferens genomförs till 2-3 okt 2025- i Borås!

Samverkan med VGR, Rise, Chalmers, Egnahemsfabriken,
Föreningen för byggemenskaper, Coompanion, Ekobanken,
Mikrofonden, Hela Sverige ska Leva, Göteborgs universitet, Borås
stad, Urban Futures mfl

Välkommen till Sveriges idéburna byggrörelse

Här kan du se färdiga och planerade projekt, hitta kunskap, få råd - och framförallt få kontakt med andra som bygger och bor ihop över hela landet.

ONLINE (1): T

BIG Vaxholm kollektivhus

Vi vill tillsammans med BIG Vaxholm bygga ett kollektivboende med hyreslägenheter i Vaxholm. Den gamla prästgården kommer att...

Husebybergens Egnahemsförening ekonomisk förening

Husebybergens egnahemsförening 2023

Husebybergens Egnahemsförening i samarbete med Egnahemsfabriken planerar för nya bostäder i ett samlat modernt...

Videos från Idéburet & Socialt Byggande 2023

Ta del av årets konferens i efterhand, inklusive presentationen av vår plattform Bygga & Bo ihop. Du hittar alla videos antingen på...

<https://bygg.boihop.co/t/husebybergens-egnahemsforening/662/1>

Senaste

📌 Börja här
■ Forum ■ guider

Röda Oasen och Gården i Husdrömmar på SVT

■ Nyheter
■ realiserat ■ byggemenskap ■ bogemenskap ■ kollektivhus ■ startargrupp ■ kooperativ-hyresrätt
■ video ■ hyresrätt ■ bostadsrättsförening

📍 Nätverksträff Bygg- och bogemenskaper Skåne 18/3 2024

0
sep '23

0
6 d

0

Vad kan kommuner göra för att underlätta för bygg- och bostadsgemenskaper och initiativ som Egnahemsfabriken?

- Delta i forskningsprojekt! Avgörande för t ex DiverCityprojektet och Egnahemsfabriken med Vinnovafinansieringen.
- Gå in med kommunal borgen (som i Hogslätts vänförening)
- Skapa detaljplaner som möjliggör för bo- och byggemenskaper, Tiny houses etc. Ge markanvisningar som fungerar för denna typ av byggnation.

Vad kan arkitekter göra?

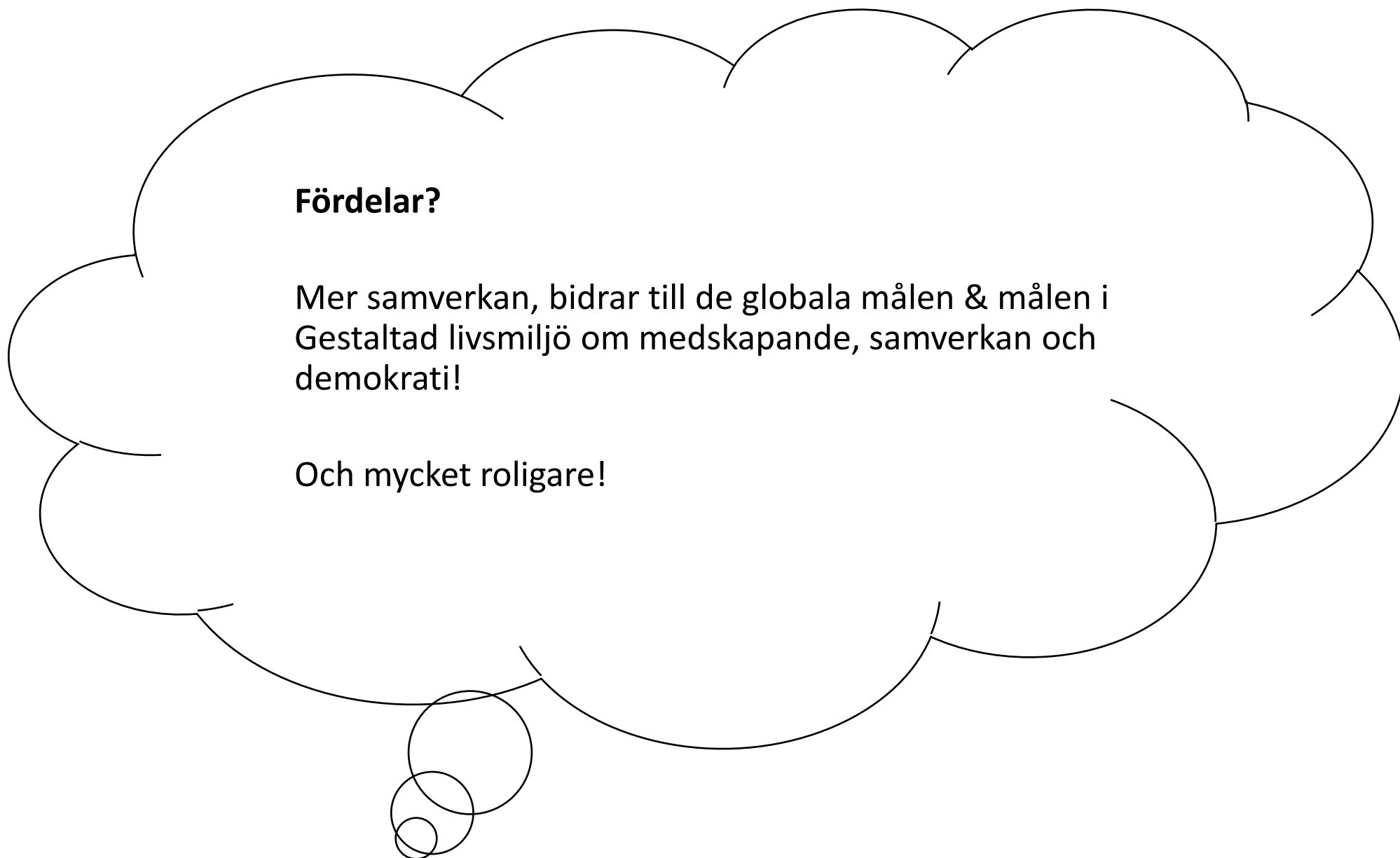
- Arbeta som projektlotsar
- Lära sig att arbeta med grupper, skapa grupper, driva opinion. Arbeta med lokal utveckling!

NU TAR VI NÄSTA STEG MOT
FRAMTIDENS GEMENSAMMA
BYGGANDE- OCH BOENDE

IDÉBURET OCH SOCIALT BYGGANDE 12-13 OKTOBER 2023

Fördelar?

Mer samverkan, bidrar till de globala målen & målen i
Gestaltad livsmiljö om medskapande, samverkan och
demokrati!

Och mycket roligare!

Frågor?

tinna@egnahemsfabriken.se

www.byggemenskap.se

www.egnahemsfabriken.se

www.socialtbyggande.se

[www. bygg.boihop.co](http://www.bygg.boihop.co)

SENIORERNA

Tjörn

